

Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiata kaammatuutitut aalajangigaanik nr. 1/2023-mik Inatsisartut ilaliinissaannik siunnersuutip siullermeerneqarnissaanut akissuteqaat:

**Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiata Islandimi, Kalaallit Nunaanni
Savalimmiunilu naalakkersuisunut kaammattuutigaa**

- **Immamik nerisassaasivittut atukkatsinnik nunani avannarlerni killerni nunat suleqati-gillutik qanoq illersuisinnaanerannut ataatsimut isiginnilluni pilersaarummik ataatsimoorussamik aallartitsinissaq nunani avannarlerni killerni naalakkersuisut siulittaasuisa oqallisigissagaat**
- **pisuussutinik maangaannartitsinissaq pinngitsoortinniarlugu, inuussutissanik pilersuerup isumannaatsuunissaq qulakkeeriaarlugu, mingutsitsineq akiorniarlugu, Issittup sakkussakillisaaffiguarneqarnissaa aammalu uumasut assigiinngitsut amerlassusiannik imaanilu pissuseqatigiit ataqatigiinnerannik illersuiniarlutik nunani avannarlerni killerni naalakkersuisut siulittaasui anguniagaqarfiusumik suliaqassasut**
- **nunani avannarlerni killerni naalakkersuisut siulittaasui Atlantikup avannarpasissuata nunarsuarmi imartatut piujuartitsinissamik tungaveqarnerpaatut inisisimalernissaanik nunap immikkoortuiniinnaanngitsoq aammali Issittumi nunanilu tamalaani suliniutiginnillutilu anguniagaqassasut aammalu tamatumani siuttuussasut**

(Doris J. Jensen, politikkikkut oqaaseqartartoq, Siumut)

Akissuteqaat

(Nunalerinermut, Imminut Pilorsornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Naalakkersuisut sinnerlugit Inatsisartunut ilaasortaq Doris J. Jensen, Siumut, siunnersuut saqqumiussaa pillugu qutsavigaraa.

Immami pisuussutsit pinngitsoorsinnaannginnatsigit Naalakkersuisuniit siunnersuuteqartoq isumagatigilliunnarpapput. Aalisarneq piniarnerlu inuussutissanik pilersorneqarnitta isumannaassusianut qitiuvoq. Immami avatangiisit, tassani naasut uumasullu, aammalu inuussutissarsiutit immamik taper-taqartut mianerissavagut.

Kisiannili nunarsuaq avatangiiserput allanngoriartupiloopoq, aammalu siornatigut takusimanngisaannakkatsinnik unammilligassaqarpugut. Imaq tassanilu isumalluutit illersorniarlugit siornatigumut naleqqiullugu suliniutit amerlanerusut aallartinneqartariaqarpup. Silap kissakkiartornera, immap seernarnerulernera mingutsitsinerlu uumasunik naasunillu, immamik atuisuusunik ulorianartorsiortitsippup. Takornariartartut amerlanerulermata umiarsuit sinersorlutik takornariartitsartut amerlanerusut tikittalerput, taamaalillutilu pinngortitamut aammalu immami uumasut miluumasut timmissallu najugaannut akornusersuisarlutik.

Tamakku unammilligassat annertuut, eqqorluinnartumik nunarsuatsinni isumagineqartussat. Tas-sami imartarput tassanilu isumalluutit ingerlaartuarput. Silap pissusiisa allannguuutai nunat killeqarfirnut uninneq ajorput, uagullu nammineq iliuutsigut kisimik pinngortitamut avatangiisinullu sunniuteqarneq ajorput.

Unammilligassat taakkorpiaat Naalakkersuisut immami avatangiisink illersuinermi nunani tamalaani suliaannut pioreersunut tunngaviupput. Naalakkersuisut nunani tamalaani oqallifinnut arlalinngut sule-qataapput, taakkunungalu Issittumi Siunnersuisoqatigiit, Imarpiup Avannaata Kangiani immami ava-

tangiisinik illersuineq pillugu OSPAR-imut isumaqatigiissut, kiisalu FN-ip ataani nunap inatsiseqarfisa avataanni uumassusillit assigiinngisitaarnerinik illersuinissaq pillugu isumaqatigiisummut aallarniu-taasut ilaatinneqarput. Oqalliffit taakku aqqutigalugit nunani tamalaani suliniutit oqallinnerillu, im-mami isumalluutinik illersuiniarnermi pisariaqartut qulakteereerpagut.

Naalakkersuisuniit pinngortitamut avatangiisinullu artorsartitsinerit iliuuseqarfingineqarnissarpiaat anguniarlugu Kalaallit Nunaanni Uumassusillit Assigiinngisitaarnerinut periusisiaq akuerineqarsi-mavoq. Periusissiami ilaatigut pinngortitap ataqatigiinera aallaavigalugu isumalluutigut uumassusillit pillugit piujuartitsiviusumik ingerlatsinissaq, aamma avatangiisini unammillikkatta unammilligassattalu siunnerfilernissaat anguniarparput.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuut manna akuerineqassappat, nunani tamalaani sulinerit, Naalakkersuisuni anguniagaqarfiusumik ingerlanneqareersut pisariunerulersinneqassapput, aammalu isumalluutinik atuinermik annertusitisiiinnassallutik. Suliniutinik aallaavissanillu nutaarluinnarnik aallartitsi-nissamut taarsiullugu nukigut nunani tamalaani oqalliffinnut suleqataaffigeriikkatsinnut atussavagut, aammalu aallaavinni taakkunani suliniutit pioreersut angusaqarfiunissaat qulakkiissallugu. Oqalliffit pioreersut, Kalaallit Nunaata soqtigisaanik inissisimaffiinillu suliaqarfingisatta minnerulersinne-qannginnissaat qulakkiissavarput.

Tassunga tunngatillugu erseqqissassallugu pingaaruteqarluinnarpoq, Kalaallit Nunaata imartaata ava-taani immami avatangiisit danskit susassaqarfingimmatigit, tassanilu pissutsit Kalaallit Nunaannuit Danmark ilaaqqutsinnagu aalajangiiffigisinnaannginnatsigit. Tassunga tunngatillugu aamma kaammattuutit aalajangikkami Issittup pisoqarfiallaannginneratut inissisimaannarnissaata innersuunneqarnera ajornartorsiutaammat. Kaammattuutit aalajangikkami pinngortitamik avatangiisinillu illersuinerup aallunneqarnerani isumannaallisaanermut politikkip akulerutsinnejarnissaa naapertuuttutut isumaqarfinginngilaq.

Tamanna tunngavigalugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut itigartinneqassasoq Naalakkersuisunit inassutigineqarpoq.